

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Кафедра психологічної та педагогічної антропології
Психологічна служба

МОДЕЛІ ЖИТТЄТВОРЧОСТІ У СУЧАСНИХ СОЦІОКУЛЬТУРНИХ КОНТЕКСТАХ

Models of life creating in modern socio-cultural context

Матеріали доповідей науково-практичної on-line
конференції для викладачів, студентів та аспірантів,
вчителів шкіл, учнів, вихователів ЗДО

10 листопада 2023 р.

Харків-2023

ЗМІСТ

Кафедра психологічної та педагогічної антропології в освітньому просторі університету	8
Алексєєва Н. ОСОБЛИВОСТІ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	14
Аксьонова Г. ВПЛИВ ГНУЧКОСТІ НА КАР'ЄРНИЙ РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ.....	15
Аннас Ю. ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОЦЕСУ РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ТВОРЧИХ МАТЕМАТИЧНИХ ЗАДАЧ НА ДОВЕДЕННЯ	16
Антюхова В. ЯК ПОЛІПШИТИ ТЕХНІКУ ЧИТАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	17
Баранник В. ПСИХОЛОГІЯ ВИХОВАННЯ	18
Басенко О. АРТ-ТЕРАПІЯ , ЯК СПОСІБ ПОДОЛАННЯ НЕВПЕВНЕНОСТІ У СОБІ	19
Безрукава Г. ОСОБЛИВОСТІ СПІЛКУВАННЯ МОЛОДШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ ІЗ ОДНОЛІТКАМИ	20
Бережна Н. ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ ДО ЧИТАННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	21
Білецька А. ПРОБЛЕМА ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВИХОВАТЕЛЯ ДО ЕМОЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	22
Бондаренко О. ЕКСКУРСІЯ ЯК СПОСІБ ЗНАЙТИ СКАРБИ	23
Брюхович М. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ДІТЕЙ З АКАДЕМІЧНОЮ ОБДАРОВАНІСТЮ	24
Бутко О. ВИКОРИСТАННЯ МОБІЛЬНИХ ЗАСТОСУНКІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ОСНОВ АЛГОРИТМІЗАЦІЇ І ПРОГРАМУВАННЯ У ШКІЛЬНОМУ КУРСІ ІНФОРМАТИКИ	25
Буханько Д. ОСОБЛИВОСТІ КРИТИЧНИХ ПЕРІОДІВ	26
Васильєв О. НЕБЕЗПЕЧНІ ТЕНДЕНЦІЇ ЗАСОБІВ ЦИФРОВОГО БАТЬКІВСЬКОГО КОНТРОЛЮ НА ЖИТТЄТВОРЧІ ПРОЦЕСИ ДІТЕЙ ТА ПІДЛІТКІВ	27

НЕБЕЗПЕЧНІ ТЕНДЕНЦІЇ ЗАСОБІВ ЦИФРОВОГО БАТЬКІВСЬКОГО КОНТРОЛЮ НА ЖИТТЄТВОРЧІ ПРОЦЕСИ ДІТЕЙ ТА ПІДЛІТКІВ

Повсюдна цифровізація та проникнення цифрових технологій в майже всі сфери сучасного життя несе для людства багато як корисних застосувань, так і ризиків. Застосування цифрового технологічного інструментарію, апаратного і програмного, у педагогічній сфері з одного боку полегшує та пришвидшує процеси освіти та виховання, створює умови для посилення персонального підходу та уможливорює створення керованих моделей життєтворчості. Водночас такі нововведення, застосовані без поглиблених попередніх досліджень, не озираючись на базові психологічні та філософські парадигми, у часовій перспективі можуть призвести до фатальних наслідків. Одним із напрямків, що стрімко набирає популярності та м'яко нав'язується індустрією цифрових застосунків, є цифровий батьківський контроль. Розглянемо можливий негативний вплив інструментального відношення до особистості із застосуванням таких систем на життєтворчі процеси сучасної дитини та підлітка.

Наочним прикладом для цього дослідження нам буде слугувати 2-й епізод 4-го сезону серіалу „Black Mirror” (2011-2023), де показані перспективи та ризики для людського суспільства технологій, що вже існують або можуть з'явитися в найближчому майбутньому. Переймаючись за безпеку своєї єдиної дочки, мати приймає участь в експериментальному проєкті, який полягає у вживленні дитині мікрочіпу, що дозволяє відстежувати основні показники здоров'я, місцезнаходження, бачити на дисплеї і навіть цензурувати те, що бачить дитина. Деякий час дівчинка зростає не маючи поняття що таке кров, насилля та статеві відносини, а коли мати намагається контролювати її особисте життя у підлітковому віці, це призводить до агресивного конфлікту та різкої і остаточної сепарації. Дівчина покидає домівку, прямує у небезпечну, непередбачувану але позбавлену контролю подорож.

В наведеній вище фабулі ми можемо простежити паралелі із легендарним життєписом принца Сідхартхи Гаутами, якого батько огороджував від знання про людські страждання, та це призвело до того, що юнак відрікся від минулого життя та присвятив себе пошуку методів досягнення духовної досконалості.

Отже, надмірний батьківський контроль із застосуванням новітніх цифрових технологій, посилює тенденції інструментального відношення до дітей і як наслідок посилює відчуження у родинних відносинах. До того ж огороження дітей від будь-яких стресових ситуацій може призвести до інфантилізації наступних поколінь, а у перспективі призвести до конфлікту цінностей та світоглядної катастрофи окремих індивідів. Тому дуже важливим є помірковане використання цифрових технологій у процесі виховання та освіти, та радше самоконтроль вихователів з метою не перетворити засіб безпеки на інструмент тоталітарного контролю.